

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-526/23 – 1

Predmet C-526/23

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

17. kolovoza 2023.

Sud koji je uputio zahtjev:

Oberster Gerichtshof (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

13. srpnja 2023.

Tužitelj:

VariusSystems digital solutions GmbH

Tuženik:

GR Inhaberin B & G

[omissis]

Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija) [omissis] u predmetu tužitelja VariusSystems digital Solutions GmbH, [omissis] Beč 22, [omissis] protiv tuženika GR Inhaberin B & G, Njemačka, [omissis] radi iznosa od 101 587,68 eura [omissis], povodom revizije koju je tužitelj podnio protiv rješenja Oberlandesgerichta Wien (Visoki zemaljski sud u Beču, Austrija) kao žalbenog suda od 27. ožujka 2023., broj predmeta 11 R 58/23i-16, kojim je potvrđeno rješenje Landesgerichta für Zivilrechtssachen Wien (Zemaljski građanski sud u Beču, Austrija) od 13. veljače 2023., broj predmeta 16 Cg 131/22k-11, donio je

rješenje:

I. U skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu Europske unije upućuje se sljedeće prethodno pitanje:

Treba li članak 7. točku 1. podtočku (b) Uredbe br. 1215/2012/EU o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (Uredba br. 1215/2012) tumačiti na način da je u slučaju tužbe u stvari

povezanoi s ugovorom mjesto izvršenja za razvoj i kontinuirani rad računalnog programa prilagođenog individualnim potrebama naručitelja sa sjedištem u državi članici A (u ovom slučaju: Njemačka) mjesto

(a) u kojem poduzetnik sa sjedištem u državi članici B (u ovom slučaju: Austrija) stvara intelektualnu tvorevinu na kojoj se temelji računalni program (programiranje) ili mjesto

(b) u kojem računalni program dolazi do naručitelja, odnosno u kojem mu se pristupa i u kojem se upotrebljava?

II. [omissis] [prekid postupka]

Obrazloženje:

I.:

A. Činjenice

- 1 Društvo tužitelj sa sjedištem u Beču obavlja djelatnost u sektoru informatičkih usluga. Tuženik ima sjedište u Njemačkoj. Tužitelj je za tuženika razvio računalni program koji omogućuje analizu testova na koronavirus u skladu sa zahtjevima njemačkog zakonodavca i za upotrebu u njemačkim centrima za testiranje. Predmet ugovora bio je početni i kontinuirani razvoj te kontinuirani rad računalnog programa u Njemačkoj. Stranke nisu sklopile pisani ugovor niti su odredile nadležnost ili mjesto izvršenja.

B. Stajališta stranaka iznesena u postupku i dosadašnji postupak

- 2 **Tužitelj** zahtijeva od tuženika isplatu neplaćene naknade u ukupnom iznosu od 101 587,68 eura s kamatama za razdoblje pružanja usluge od 1. siječnja 2022. do 3. lipnja 2022. Nadležnost suda pred kojim je pokrenut postupak temelji na članku 7. točki 1. podtočki (b) drugoj alineji Uredbe br. 1215/2012 jer su usluge u smislu ugovora pružene i trebale biti pružene u Beču. Računalni program posebno je prilagođen tuženikovim individualnim potrebama te se dalje razvijao u skladu s tim potrebama. Dogovoreno je plaćanje po provedenom testu, što je podrazumijevalo obvezu postizanja konkretnog rezultata. Iako se računalni program kontinuirano prilagođavao za upotrebu u Njemačkoj, svi su radovi obavljani u Beču.
- 3 **Tuženik** je istaknuo prigovor međunarodne nenadležnosti suda pred kojim je pokrenut postupak. Budući da je karakteristična činidba bila upotreba računalnog programa za obradu u Njemačkoj za njemačke ispitanike u skladu sa zahtjevima njemačkog zakonodavca, referentno mjesto izvršenja za sve tužbe u stvarima povezanim s ugovorom jest tuženikovo sjedište.

- 4 **Prvostupanjski sud** odbio je tužbu zbog nepostojanja međunarodne nadležnosti. Ugovor koji su stranke sklopile smatrao je kupoprodajnim ugovorom čije je mjesto izvršenja tuženikovo sjedište u Njemačkoj.
- 5 **Žalbeni sud** potvrdio je tu odluku, ali zbog drugih razloga.
- 6 U ovom slučaju ne treba polaziti od ugovora o kupoprodaji robe (članak 7. točka 1. podtočka (b) prva alineja Uredbe br. 1215/2012), nego od „pružanja usluga” u smislu članka 7. točke 1. podtočke (b) druge alineje Uredbe br. 1215/2012, osobito zato što je računalni program trebalo posebno prilagoditi tuženikovim individualnim potrebama, dalje ga razvijati u skladu s tim potrebama i zato što je trebao biti u skladu sa zahtjevima njemačkog zakonodavca. Mjesto izvršenja u slučaju pružanja usluga u skladu s člankom 7. točkom 1. podtočkom (b) drugom alinejom Uredbe br. 1215/2012 mjesto je u kojem je usluga pružena ili trebala biti pružena sukladno ugovoru. Suprotno tomu, za nadležnost nije relevantno mjesto gdje je usluga trebala postići konkretni rezultat. U slučaju dvostranih ugovora nenovčana činidba je činidba koja obilježava ugovor. Ako se usluga odnosi na određeno mjesto, kao što su sve usluge povezane s određenim građevinskim objektom, mjesto izvršenja je mjesto na koje se usluga odnosi, čak i ako je uslugu trebalo pružiti u nekom drugom mjestu. Usluge koje nisu povezane s određenim mjestom pružaju se ondje gdje [omissis] dolaze do primatelja. Računalnom programu kao karakterističnoj činidbi koji je trebalo individualno prilagoditi njemačkim uvjetima pristupalo se u Njemačkoj.
- 7 **Tužiteljeva izvanredna revizija** podnesena je protiv te odluke i njome se zahtijeva da se ukinu rješenja nižestupanjskih sudova te da se prvostupanjskom sudu naloži pokretanje postupka bez primjene upotrijebljenog razloga za odbijanje.
- 8 U [omissis] **odgovoru na reviziju tuženik** zahtijeva da se odbaci revizija suprotne stranke i podredno da se ne prihvati.

C. Relevantno zakonodavstvo

- 9 Članak 7. točka 1. Uredbe br. 1215/2012 glasi:

„Osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici:

1.

(a) u stvarima povezanim s ugovorom, pred sudom mjesta izvršenja konkretne obveze;

(b) za potrebe ove odredbe, te ako nije drukčije dogovoreno, mjesto izvršenja konkretne obveze je:

- u slučaju prodaje robe, mjesto u državi članici u kojoj je roba dostavljena ili trebala biti dostavljena sukladno ugovoru,

- u slučaju pružanja usluga, mjesto u državi članici u kojoj su usluge pružene ili trebale biti pružene sukladno ugovoru;

(c) ako se ne primjenjuje točka (b), primjenjuje se točka (a),”

D. Obrazloženje zahtjeva za prethodnu odluku

- 10 1. Žalbeni sud i stranke polaze od primjenjivosti članka 7. točke 1. podtočke (b) druge alineje Uredbe br. 1215/2012. Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) slaže se s tim stajalištem:
- 11 Prema sudskoj praksi Suda, pojam „usluge” u smislu članka 7. točke 1. podtočke (b) Uredbe br. 1215/2012 zahtijeva da strana koja ih pruža obavlja određenu djelatnost u zamjenu za naknadu (među ostalim predmeti C-533/07, Falco Privatstiftung; C-249/16, Kareda i C-196/15, Granarolo).
- 12 Izradu i isporuku individualnog računalnog programa, odnosno računalnog programa koji je specijalno izrađen za posebne potrebe i individualne okolnosti i želje naručitelja, za razliku od trajnog ustupanja standardnog računalnog programa pohranjenog na nosačima podataka, koje se smatra kupnjom robe (vidjeti [omissis] Oberster Gerichtshofa (Vrhovni sud) 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 (u pogledu kvalifikacije u materijalnom pravu)), treba smatrati takvom uslugom (Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) 1 Ob 229/14d (u pogledu kvalifikacije u materijalnom pravu)). Stoga je ugovor o razvoju računalnog programa koji se odnosi na razvoj individualnog računalnog programa obuhvaćen pojmom usluga iz članka 7. točke 1. podtočke (b) druge alineje Uredbe br. 1215/2012 (vidjeti i Oberlandesgericht München (Visoki zemaljski sud u Münchenu, Njemačka), 20 U 3515/09, t. 39. i 42.; [omissis]).
- 13 2. Mjesto izvršenja u slučaju pružanja usluga u smislu članka 7. točke 1. podtočke (b) druge alineje Uredbe br. 1215/2012 mjesto je u kojem je pružena ili trebala biti pružena sukladno ugovoru. Treba odrediti mjesto u kojem je pružatelj usluge uglavnom obavljao svoju djelatnost (presuda Suda u predmetu C-19/09, Wood Floor Solutions, t. 38.). Ako, kao u ovom slučaju, nije izričito dogovoreno mjesto izvršenja niti se mjesto izvršenja može odrediti na temelju ugovora, relevantno je mjesto glavnog pružanja usluge (presuda Suda u predmetu C-19/09, Wood Floor Solutions, t. 40.). To ide u prilog tomu da treba pretpostaviti da je mjesto izvršenja u slučaju ugovorâ o razvoju računalnog programa mjesto pružanja intelektualne usluge, a ne mjesto pristupa i upotrebe računalnog programa (u tom smislu presuda Oberlandesgerichta München (Visoki zemaljski sud u Münchenu), 20 U 3515/09, t. 49., 51. i 52.; [omissis]).
- 14 3. Međutim, u nekim dijelovima pravne teorije zastupa se stajalište da je, ako se usluga odnosi na određeno mjesto, kao što su usluge projektiranja građevinskog

objekta, mjesto izvršenja mjesto na koje se odnosi usluga, čak i ako se pruža u nekom drugom mjestu (primjerice u arhitektonskom uredu), što na odgovarajući način vrijedi za sve obveze u pogledu opreme, usluge, usluge nakon prodaje i održavanja u vezi s građevinskim objektom [omissis]. Usluge koje nisu povezane s određenim mjestom pružaju se ondje gdje dolaze do primatelja [omissis].

- 15 Koliko je vidljivo, Sud se do sada nije očitovao o tim stajalištima, a čak je i Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) u odluci 4 Ob 140/18v u konačnici ostavio otvorenim pitanje treba li ih slijediti. U slučaju kad je računalni program razvijen za upotrebu u određenom mjestu, ta stajališta mogu ići u prilog tomu da mjestom izvršenja treba smatrati to mjesto.
- 16 4. Točno je da u ovom postupku
- za razliku od slučaja u kojem je donesena odluka Oberlandesgerichta München (Visoki zemaljski sud u Münchenu), 20 U 3515/09 – ne postoje detaljnija utvrđenja o utrošenom vremenu i važnosti pojedinih dijelova djelatnosti („gdje i koje se djelatnosti obavljaju i od koje su važnosti” [omissis]). Međutim, među strankama nije sporno da se računalni program (dalje) razvijao i programirao u tužiteljevu sjedištu u Austriji, što konkretno znači da je i intelektualna usluga pružena u Austriji.
- 17 To navodi na zaključak da mjestom izvršenja treba smatrati mjesto u kojem su tužitelji zaposlenici pružali intelektualnu uslugu, odnosno izradili računalni program i dalje ga razvijali. To je dovelo do nadležnosti suda pred kojim je pokrenut postupak. Suprotno tomu, može se prigovoriti da je intelektualna usluga bila usmjerena isključivo na njemačko tržište i pravne zahtjeve u Njemačkoj te individualne potrebe tuženika koji ondje ima sjedište i da intelektualna usluga nema samostalnu vrijednost ako joj se ne pristupi i ako se ne upotrebljava, tim više jer i tužitelj ističe da je trebao dobiti naknadu za svaki uspješno provedeni test (u Njemačkoj).
- 18 Ne može se isključiti to da navedena razmatranja dovode do zaključka da se mjesto izvršenja nalazi u Njemačkoj. Tomu ide u prilog i argument da bi u konkretnom slučaju sudovi u mjestu upotrebe računalnog programa vjerojatno bili prikladniji za odlučivanje o materijalnim pitanjima o izvršenju ugovora zbog blizine spora i radi lakšeg izvođenja dokaza, što je cilj na kojem se temelji nadležnost u mjestu izvršenja (mišljenje nezavisnog odvjetnika H. Saugmandsgaarda Øea, C-59/19, Wikingerhof, t.32. i navedena sudska praksa).
- #31] 5. Stoga Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) u opisanom kontekstu pita je li za određivanje mjesta izvršenja u slučaju usluga koje se pružaju na daljinu, kao u ovom slučaju, relevantno mjesto u kojem pružatelj usluge (u ovom slučaju tužitelj) obavlja djelatnost ili mjesto za koje je pružena usluga, odnosno u kojem je usluga došla do primatelja (u ovom slučaju tuženika).

II.:

19 [omissis] [nacionalno postupovno pravo]

[omissis]

Beč, 13. srpnja 2023.

[omissis]

RADNI DOKUMENT